

DUNAFERR

WWW.ISD-DUNAFERR.HU

LXXII. évfolyam, 9. szám, 2022. szeptember

Fotó: Németh Zsolt

Leállt a második kohó is

Az energiaválság és az acélpiacon pangás miatt Európa jelentős acélgyárai után szeptember 16-án kritikus lépésre kényszerült a DUNAFERR: leállította a másik nagyolvasztóját is. Ennek következményei végzetesek is lehetnek a vállalat szempontjából, bár még mindig van esély a túlélésre.

2. oldal

Letisztult formák és gondolatok

Kivételes időszakban kivételes lehetőséget kapott három szobrász a nyáron: a DUNAFERR üzemében hozhatták létre műalkotásaikat, gyári munkás „alkotótársak” közreműködésével, a XV. Dunaújvárosi Acélszobrász Alkotótelepen. Jól ismertek a gyár küzdelmes mindennapjai, nehézségekkel teli körülményei, ám mégis nyitottsággal és őszinte vendégszeretettel fogadta a művészeket a Vasmű.

7. oldal

Árvízi mentéshez kellett a helytállás

Az ISD DUNAFERR Zrt. kikötője volt az egyik helyszíne annak a nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatnak, amelyet szeptember 1-3. között rendeztek meg Dunaújvárosban. Az Európai Unió támogatásával megvalósult gyakorlat célja a magyarországi, szlovákiai és romániai árvízvédelmi civil szervezetek együttműködésének fejlesztése volt.

6. oldal

„Apa, te tényleg itt dolgozol?”

Izgott csoport várakozott augusztus 26-án a DUNAFERR főkapuja előtt: idősebbek, fiatalok, párok, kisebb-nagyobb gyerekek a szüleikkel. A csaknem nyolcvan jelentkező egy gyárlátogató „túrára” készült, hogy sokan közülük életükben először megnézhessek a gyárkapukon túli izgalmas világot, férjük, feleségük, szüleik munkahelyét.

8. oldal

Állami segítség nélkül heteken belül leállhat a DUNAFERR, bár még mindig van esély a túlélésre

Az energiaválság és az acélpia- ci pangás miatt Európa jelentős acélgárai után [1] 2022. szeptember 16-án kritikus lépésre kényszerült a DUNAFERR is, melynek következményei végzetesek is lehetnek az egyik legnagyobb magyar iparvállalat szempontjából. Az iparág kormányzati megsegítésével még mindig van esély arra, hogy a vállalat talpra álljon, túlélje a kialakult helyzetet, és továbbra is munkahelyet biztosítson négyezeröttszáz munkavállalójának, valamint további több tízezer, a társaságcsoporthoz tartozó beszállítóinál, alvállalkozóinál, partnereinél dolgozó embereknek.

Bár már az elmúlt időszak is kritikus volt, de sok más uniós acélipari szereplővel szemben, a DUNAFERR mindeddig talpon tudott maradni: még ha visszafogottan is, de termelt. Mára azonban tarthatatlanná vált a cég helyzete, és az egyik nagyolvasztó hetekkel ezelőtti leállítása után, szeptember 16-án a DUNAFERR arra kényszerült, hogy leállítsa a másik nagyolvasztóját is.

A leállás közvetlen oka, hogy a nélkülözhetetlen alapanyag – kokszt – beszállítását évtizedek óta végző partner, a Donau Brennstoffkontor GmbH (DBK), váratlanul megtagadta a szállítást. A kokszt-hiány miatt bekövetkezett kényszerű leállás azt jelenti, hogy jelenleg nincs lehetőség nyersvas- és acélgyártásra a DUNAFERR-nél. A DUNAFERR túlélésére az egyetlen esély, hogy a termelés fent tudja tartani, és rövid távon újra tudja indítani a nagyolvasztóit, mert a hosszabb le-

állítás – elsősorban az újraindulás műszaki kockázatai és költségei miatt – ellehetetlenítene a DUNAFERR működését. Az egyetlen megoldás az lehet, ha a szükséges mennyiségű és minőségű kokszt beszállítását újra, legkésőbb egy héten belül megindítja a DBK.

A DUNAFERR továbbra is megpróbál kitartani, szándékában áll a szerződéses kötelezettségeit teljesíteni és a munkavállalókat továbbra is foglalkoztatja. Ennek rövid távon a koksztszállítás újraindulása az elengedhetetlen feltétele, de közép- és hosszabb távon az iparág krízis helyzetben a túlélés egyetlen lehetőségét az állami beavatkozás jelentheti.

Mi vezetett a DUNAFERR mostani helyzetéhez?

A tulajdonosi viszonyok rendezetlensége ellenére a DUNAFERR számos partneri megállapodás révén biztosította működését és finanszírozását az elmúlt két évben. A COVID-válsággal járó visszaesés után a cég képes volt megkapaszkodni és lehetőségeihez mérten kihasználni a pandémiás mélypont után a piaci fellendülést.

Azonban az ukrán-orosz háború, az Európára rászakadó energiaválság, valamint logisztikai nehézségek mára a DUNAFERR-t is olyan helyzetbe sodorták, amellyel a társaságcsoporthoz egyedül képtelen megbirkózni.

A háború kitörésekor az acélpiacon jelentős kereslet volt, és a legtöbb vállalat teljesen feltöltötte készleteit. Ennek következtében a háború kitörése utáni időszakra az euró-

pai piacon a kereslet elapadt, és a késztermékek árai drasztikusan visszaestek. A melegen hengerelt acéltekercs ára 2022. február és augusztus között 25%-kal csökkent. Mindeközben az energiaárak soha nem látott módon emelkedtek: a 2022 júliusában 270 EUR/MWh villamos energia ár augusztusra két és félszeresére, 700 EUR/MWh fölé emelkedett. A földgáz ára pedig 1,5 év alatt több mint tízszeresére drágult. Ahhoz, hogy ezt a drasztikus energiaár-növekedést képes legyen kigazdálkodni, a vállalatnak egy tonna melegen hengerelt acélterméket 1200-1300 eurós áron kellene értékesítenie, miközben a jelenlegi 750 eurós tonnánkénti piaci ár ettől jelentősen elmarad.

A körülményekre jellemző, hogy az elmúlt időszakban volt olyan nap az energiatőzsdéken, amikor néhány óra alatt 240%-kal emelkedett a villamos energia ára. Ezt a hatalmas terhet és bizonytalanságot az acéliparhoz hasonló energiaigényes iparágak képtelenek egyedül kezelni. Éppen ezért is siettek számos országban az ipar gerincét jelentő acélgárai segítségére a kormányzati szereplők, és itt-hon is ennek megfelelően kezdődtek meg a tárgyalások az iparág és a kormányzati szakemberek között.

A válság nemcsak a DUNAFERR-t, hanem a második legjelentősebb hazai acélgyártót, az ÓAM Ózdi Acélművek Kft-t is érinti, ahol a veszteség minimalizálása érdekében már többször felfüggesztették a termelést. Míg az ózdi acélgár technológiájában a le-

állítás és újraindulás nem okoz megoldhatatlan problémát, addig a DUNAFERR berendezései igénylik a folyamatos üzemeltetést, és ezért a vállalat eddig a termelés visszafogásával igyekezett minimalizálni veszteségét.

Az állami gyármentő program kiutat jelenthet

A kormányzat időközben elkezdte a nagy iparvállalatok – így a DUNAFERR – számára is segítséget jelentő támogatás kereteinek kidolgozását. A gyármentő program elsősorban az energiaár csökkentő intézkedések és bértámogatások, valamint adókedvezmények, vagy a konkurensok által külföldről behozott termékeire kivetett magasabb „védővámok” útján segíthet. A kiutat a DUNAFERR számára is a kormányzati intézkedések lehető leggyorsabb bevezetése jelentheti.

Mindeközben a DUNAFERR továbbra is mindent megtesz annak érdekében, hogy elkerülje a hosszabb távú teljes leállást, és bízik benne, hogy a helyzet súlyosságát megértve minden érintett fél támogató partnerként fogja segíteni a társaságcsoporthoz és az ott dolgozó több ezer embert a most következő kritikus napokban. A DUNAFERR sorsa és ezzel a régióban több ezer család megélhetése a következő egy hétben dőlhet el.

A kisebbségi tulajdonosok akadályozzák a DUNAFERR vezető testületeinek rendezését

A közelmúltban a DUNAFERR megpróbálta helyreállítani a vállalat vezető testületeinek működését. Erre 2022. ▶

július 18-án a DUNAFERR által kezdeményezett közgyűlésen lett volna esély, de a cég elleni korábbi támadásokat is szervező ukrán kisebbségi tulajdonosoknak köszönhetően ez a közgyűlés is sikertelenül végződött. A DUNAFERR-t már több éve támadó ukrán kisebbségi tulajdonosok és az őket támogató csoportok – köztük sajnos a Vasas Szakszervezet is – minden lehetséges jogi eszközzel túl fenyegetéssel, és – mint azt a meghiúsult gyárfoglalási kísérlet mutatta – akár fizikai erőszakkal is támadta és támadja a vállalatot. Azért is sajnálatos mindez, mert a 2022. július 18-i közgyűlés sikeressége esetén biztosítható lett volna a társaság vezető testületei jogviszonyának azonnali rendezése, amely biztosíthatta volna a kritikus időszakban a vállalat finanszírozását is. A társaság továbbra sem adja fel, és célja ennek az állapotnak a mielőbbi feloldása.

Sajnos a DUNAFERR-nél „kapukon belül” is akadnak olyan szereplők, amelyek az ártó szándékú kisebbségi kört támogatják. Ilyen a DUNAFERR leányvállalata, a Dutrade Zrt. is, amely a DUNAFERR egy komolyabb, 20 milliárd forintos pénzügyi tartalékát birtokolja, s mely összeggel nem számolt el a DUNAFERR felé. Noha a DUNAFERR 90 %-os tulajdonos a Dutrade-ben, az mégsem bocsátja az anyacég rendelkezésére a DUNAFERR túlélése szempontjából kulcsfontosságú összeget. Ezt a pénzügyi keretet annak ellenére tartja vissza a Dutrade Zrt., hogy ezáltal több ezer dunaferr munkavállaló és családjuk megélhetését sodorja veszélybe.

[1] 2022. szeptember hatodikáig már összesen tizenöt nagy acélgyár függesztette fel vagy jelentette be, hogy tervezi felfüggeszteni, illetve részlegesen leállítani az acélgéártást az unióban

Dunaújváros,
2022. szeptember 18.

Önzetlen segítség a véradásokban

■ A DUNAFERR A TÉRSÉG LEGJELENTŐSEBB VÉRADÓBÁZISA

Fontos elismerést vehetett át a közelmúltban dr. Sevcsik Mónika, az ISD DUNAFERR Zrt. RMS és HR Igazgatója a Magyar Vöröskeresztől a véradás segítéséért.

Az elismerő oklevelet augusztus 11-én egy jó hangulatú, rövid személyes találkozó keretében Feth Katalin, a Magyar Vöröskereszt dunaújvárosi területi szervezetének vezetője adta át az igazgató asszonynak, kiemelve azt, hogy évek óta folyama-

tosan önzetlen és példaértékű módon valósul meg a tevékenységük támogatása a gyárkapukon belül.

– A Dunai Vasműben már az 1960-as évektől kezdve működnek a szervezett munkahelyi véradások – idézte fel a kezdeteket Feth Katalin. – Nagy jelentősége van ennek az összvéradások számában is, hiszen a DUNAFERR jelenleg is a térség legnagyobb foglalkoztatója. A dunaújvárosi területi szervezetünknel az éves terv 5200 véradást jelent, és ennek a vállalat önmagában mintegy 20 százalékát biztosítani tudja. Az elmúlt évekre visszatekintő statisztikánkból jól látszanak a nagyságrendek. A cégnél a véradások száma 2018-ban 1037, 2019-ben 1045 volt. 2020-ban,

a COVID-járvány kezdeti évében 804 fő adott vért, 2021-ben 729 fő. Az idei évben a mai napig véradásunk volt. Hihetetlenül nagy segítséget jelentett a Vöröskereszt számára az, hogy a DUNAFERR a pandémia ideje alatt is engedélyezte a véradásokat a területén. Természetesen ezeket úgy bonyolítottuk le, hogy az összes egészségvédelmi és biztonsági intézkedést maximálisan

betartottuk. Nagyon sokat köszönhetünk a munkahelyi véradásszervezőknek is, akik személyes kapcsolatban állnak a kollégákkal, személyesen is ösztönözni tudják a munkatársakat a véradásra. A munkahelyi vezetők hozzáállása is példás, több munkahelyen is apró ajándékkal igyekeznek a kollégák számára vonzóbbá tenni a véradást. Az elmúlt években nyújtott segítségéért az ISD DUNAFERR Zrt. 2018-ban megkapta a Véradóbarát Munkahely kikitüntetést. Most pedig volt alkalmunk találkozni dr. Sevcsik Mónikával, amiért én személy szerint is nagyon hálás vagyok. Egy igazán előremutató, jó hangulatú beszélgetés volt, ahol az igazgató asszony biztosított róla, hogy a jövőben is támogatni fogják a munkánkat. A Vöröskereszt látja el Dunaújvárosban az ukrain menekülteknek otthont adó szálló üzemeltetését is. Amikor ezt megemlítettem az igazgató asszonynak, ő ígéretet tett arra, hogy az érdeklő-

dó menekült gyerekek és felnőttek számára lehetőséget biztosít arra, hogy látogatást tegyenek a gyárban, ami egészen biztosan nagy élmény lesz minden résztvevőnek.

Részt vett a találkozón Petrás Gábor, az ISD Power Kft. munkatársa, önkéntes véradásszervezője is, aki elmondta, amellyel, hogy önmaga is rendszeres véradó, igyekszik minél több kollégáját bevonni a véradó mozgalomba, öt éve szervezi a cégüknel a véradásokat. Sportvezetőként is fontos számára az önzetlen segítségnyújtás, ezért is vállalta el, hogy a közelmúltban Dunaújvárosban is megrendezett Civil Véradás egyik „reklámarca” legyen. Az ISD Power Kft.-nél megrendezett munkahelyi véradások egyébként a legeredményesebbek közé tartoznak a Vasműn belül: legutóbb, szeptember 8-án 82 fő adott vért, segítve ezzel beteg embertársaink gyógyulását, adott esetben mások életének megmentését is.

Sz. I.

Vasgyári vasutasok

■ KÉT ÜZEM – KÖZÖS FELADATTAL

Több ízben álltam már a DUNAFERR vasúthálózatának térképe előtt. Számomra megunthatatlan, lenyűgöző a minden üzembe benyúló sínpárok hálózatának látványa, olyan, akárcsak az érhálózat az emberi testben.

Együtt épült a gyárral vasút, a technológiai folyamatokat összekötve, kiszolgálva. Pályaudvarokra érkeztetik az alapanyagokat, és onnan indítják a készáruval megrakott szerelvényeket. Mozdonyon bejárható az egész gyár. Vasutasok dolgoznak a kohászok mellett, kocsirendezők, tolatásvezetők, mozdonyvezetők, forgalmi szolgálattevők.

„Mindent is” szállítanak

Valamennyi gépjármű, így a teherautók, autódaruk, targoncák és mozdonyok napi tevékenységét a *Kiss Tibor* vezette járműüzemeltetési üzem irányítja. Magáról nem sokat árul el a művezető, annyi tudok meg, hogy kocsirendezőként kezdte a számlátrát, és van mozdonyvezetői jogosítványa is.

– A vasúti járművezetők szigorú szabályzatok szerint vizsgáznak, így szerezhetnek mozdonyvezetői jogosítványt is. Korábban hat-hét könyvnyi anyag szó szerinti ismerete volt a munkavégzés feltétele. Rengeteg módosítás volt, amit meg kellett tanulni. Nemrégiben változott a szabályzás, most lényegesen könnyebb levizsgáznai, az eddigi tudásanyag töredéke elegendő hozzá, hogy valaki a gyárban mozdonyt vezethessen.

Mozdonyokról, mozdonyvezetőkről, feladatokról folytatjuk a szót, miközben állandóan csörög a telefonja. Ami a számokat illeti, tizenhat mozdony és két vágánydaru tartozik a vasúti járműparkba. Rendes időkből tíz és afölötti mozdony üzemel a vasmű három pályaudvarán és gyáron belül. Jelenleg, a csökkentett termelési szint mellett hat mozdonnal teljesítik a feladatokat. Folyamatos üzemben, tizenkettő-huszonegy, illetve tizenkettő-negyvennyolc óras beosztásban, négy műszakban harmincnégy fő dolgozik a mozdonyokon. Alkalmanként, például nagyjavításoknál vagy balesetelhárításnál a mozdony-

vezetők közül ketten vágánydarut vezetnek.

Kiss Tibor megjegyzi, hogy két kollégája nyugdíjba készül, de szerencsére jött egy új mozdonyvezető is a csapatba. Az ő feladatuk az összes alapanyag beszállítása a tárolóterekre, valamint a technológiai sorban a nyersanyagok, félkésztermékek továbbítása is. Érkeztetik a buktatókra a szenet, a vasércet, vasúton viszik a folyékony nyersvasat a konverterbe, majd a folyamatos öntőműből a bugákat a Meleghengerműbe, illetve a bugatérre. Készáru szállítanak ki, tekercseket, táblalemezeket, jobb időkből a kikötőig. Összetett, sajátos rendszerben történik a technológia kiszolgálása.

Beszélgetünk még a mozdonyokról, a három típusról. A21-esek szállítják az üstököt a nagyolvasztó és a konverter között, valamint a salakhányóra. Dolgoznak A23-asokkal is, de legjobban az A29-es Daciákat kedvelik. Bár az utóbbi években már klímák is kerültek a mozdonyvezetői fülkébe, azért még ugyanúgy ötvenéves a technika: nyáron meleg, télen hideg. Miért lehet mégis von-

zó a munkájuk? Maréknyi ember közössége jó kis társaságot alkot, ismerik a terepet, és egy mozdonyvezető el tudja tartani a családját.

Pékműhelyből a vasútra

Követünk egy mozdonyt, hogy a Meleghengerműben tolatás közben néhány percre, néhány mondatra megállíthassuk *Keresztes Tibor* mozdonyvezetőt. A magasból száll le a kedvemért:

– Korábban a profilüzemben dolgoztam, amíg megszerkeztem a jogosítványt iparvágányra. Mozdonyon 2006. február elseje óta vagyok. A három típus közül ezt a Daciát szeretem a legjobban – mutat a narancssárgára újított, közletről hatalmas mozdonyra. – A legizgalmasabb a nyersvas szállítása. Nem mindegy, hogyan fékez

az ember, hová fröccsen a veszélyesen forró anyag. Szűk egy évem van a nyugdíjig, ötvenegy év munkaviszony után megyek el. Az a tervem, hogy ott-hon, Előszálláson még eldolgozgatok a ház körül, de ide már nem jövök vissza – hangsúlyozza. – Szeretek a munkatársakkal dolgozni, komoly dolgokban segítjük egymást, de ha a helyzet úgy hozza, viccelődünk is – teszi hozzá.

Az ötvenegy év munkaviszonyon jár a fejem. Megtudom, hogy eredeti szakmája sütőipari szakmunkás, pontosabban pék. Annak idején nehéz fizikai munka volt, ezért is jött át a Vasműbe. Vonzotta a mozdonyvezetői műszakbeosztá-

sa. Váltunk néhány szót a kenyérsütésről. Elmosolyodik, és beszélgetés közben a kézfeje, az ujjai már mozognak, a sejtékbe rögzült a kenyérformázás. Megáll még egy képre, aztán már fenn van a mozdonyon, leng a zászló, indulni kell.

– Ha az ilyen embereink elmennek, nehéz lesz a pótlásuk – néz utána Kiss Tibor.

Kilátás a mozdonyról

Vasutascsaládban nőtt fel, de forgácsolónak tanult *Bibél Ferenc* mozdonyvezető, akivel a salakbuktatón találkoztam. Felmásztam a mozdony fülkéjébe, a „konyhába”, ahogy ők mondják, ott beszélgettünk egy keveset, ahogy a munkafolyamat engedte:

– Korábban a papírgyárban dolgoztam, édesanyám a 720-as pályaudvaron, nagybátyám meg a MÁV-nál. Sokat beszélgettünk otthon a vasútról. Én 1987-ben kocsirendezőként kezdtem, 1995-ben lettem mozdonyvezető. Ismerem a gyár minden szegletét, voltam minden típusú mozdonyon, mindenhol. Az M-toronynál kezdtem, nekem

azóta is a melegüzemi vonal a kedvencem. Itt olyan a kilátás, mint egy holdbéli táj... Leöntjük a salakot, visszük vissza az üstöt a nagyolvasztóhoz. Hogy melyik a kedvenc műszakom? A munka ugyanannyi, mégis az éjszakás. Bár, míg fiatal voltam, jobban ment az éjszakázás... Négy évem van a nyugdíjig. A feleségem elhunyt 2020-ban, a nagylányom és az unokám teljesen más érdeklődésűek – emlé-

ti a családját. Körülnézek az otthonos mozdonyfülkében.

– Magányos hely – jegyzi meg – de én szeretem. – Ha társaságra vágyom, és a munka engedi, lemegyek a tartózkodóba.

Új szabályrendszer mentén

Nem először találkozom a 720-as és 721-es pályaudvarokon dolgozó vasutasokkal. Régebben nyüzögtek itt az emberek, két forgalmi szolgálattevő figyelte a mozdonyok, illetve szerelvények mozgását, lent

kocsirendezők, váltókezelők tették a dolgukat. Sok volt a nő közöttük. Nem volt olyan beszélgetés, hogy ne említették volna a soron következő vizsgát, a felkészülést, a hatóságok előtti megfelelést. Aggódtak, hisz a munkájuk múlt a sikeres vizsgán. Most kevesebben vannak, kevesebb a feladat is és a vizsgarendszer is változott.

– A korábbi szabályrendszer a MÁV a saját tevékenységére szabva hozta létre – magyarázza *Pintér Ákos* vasútforgalmi üzemvezető. – Annak a tudásanyagának a mindennapokban csak a töredéke szükséges itt, a sajátcélú pályahálózaton. Korábban kénytelenek voltunk minden változást lekövetni, még ha az itteni munkafolyamatot nem is érintették. Az új szabályrendszerben mennyiségében jóval kevesebb, de a

napi munkánkhoz valóban szervesen kapcsolódó tudást kell az itteni munkavégzéshez megszerezni és szinten tartani. Május folyamán mindenki sikeresen le is vizsgázott.

Részletesen beszélgetünk a forgalmi szolgálattevők, kocsirendezők, tolatásvezetők, váltókezelők munkájáról. A Szállítómű vezetése arra törekszik, hogy minél többen gyakorlatot szerezzenek az összes munkakörben, hogy a vállalat helyzetéhez, az aktuális termelési szinthez igazodva adott eset-

mi szolgálattevő – beszélgetünk családi időbeosztásról, vonatokról, utazásokról.

Vargyas András forgalmi szolgálattevővel folytatjuk a gyári vasutasok mindennapjairól szóló témát, a 720-as pályaudvar forgalmi irányítótornyában. Most csendesebb a hely, mint amikor hat-hét éve itt jártam,

Vargyas András is egyedül vár a mozdony zajára. Szükszavúan, szinte tömönként mondja el, hogy sajátos vasúti szabályok foglalják keretbe a munkájukat. Ő húsipari szakmunkásként, azaz hentesként kezdte a pályáját.

– A katonaságnál gyakran szó esett a vasutasok sok szabadidejéről, így a MÁV-hoz mentem, de 1995 óta már a Vasműben dolgozom. Közel sem olyan nehéz fizikailag a munka egyik része sem, mint egy nyolckilós hasítóbárdal egy műszak. Annak idején meglepődtem, amikor a mezőfalvai pályaudvarról idejöttem. Egyszerre öt gép ment, azt sem tudtam, honnan hová tartanak, kicsit ijesztő volt. Itt sokkal érdekesebb a napi munka, jó tudni, hogy mit csinálnak a társüzemek, a kocsiszoló, a szénélőkészítő, a tömörítő. Az ő igényeik szerint állítjuk össze a szerelvényeket, hangoljuk össze a mozgásukat.

Szükszavúsága csak akkor enged fel kicsit, amikor a pályaudvar tornya melletti egykori kiskertet emlitem, ahol a szabadabb órákban főlíasátor alatt nevelgették a vasutasok uzsonnájukhoz a zöldséget. Kesernyész mosollyal állapítjuk meg, hogy sok minden változott azóta. Minden csendesebb lett a vasúton is, a vállalat nehéz időszakát átérzi mindenki, alábbhagyott a jókedv. Én is gondolataimba merülve indulok el. Zakatolásra leszek figyelmes: közeledő szerelvény keresztezi az utamat...

Kaszás Éva

Katasztrófavédelmi gyakorlat nemzetközi együttműködéssel

■ ÁRVÍZI MENTÉSHEZ KELLETT A HELYTÁLLÁS

Az ISD DUNAFERR Zrt. kikötője volt az egyik helyszíne annak a nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatnak, amelyet szeptember 1-3. között rendeztek meg Dunaújvárosban. Az Európai Unió támogatásával megvalósult gyakorlat célja a magyarországi, szlovákiai és romániai árvízvédelmi civil szervezetek együttműködésének fejlesztése volt.

hangoltan a szükséges feladatokat, miközben az Európai Unió és a WHO megfigyelői is a helyszínen kísérték figyelemmel a történéseket. A külső szemlélő számára érdekes látványosságot jelentett a helyszínen felállított mobilkórházban dolgozó, személymentést végző, ivóvízszállító vagy éppen a homokzsákokból gátat építő mentőcsapatok, azonban a szimulált veszélyhelyzet bármikor valósággá válhat. A klímaváltozás hatására ugyanis az árvizek gyakorisága és súlyossága egyre növekszik a Duna régióban, így az árvízvédelmi

A feltételezett veszélyhelyzet szerint több ország területét is érintve súlyos áradások következtek be a Dunán és a Tiszán, ezért a kárhelyszíneken felmerülő feladatok nemcsak a nemzeti erőforrások bevonását igényelték, hanem a szomszédos országok segítségét, illetve az uniós polgári védelmi mecha-

nizmus aktiválását is szükségessé tették. A gyakorlat elemei élethűen szimulálták a veszélyhelyzetek összetettségét, a forgatókönyvek korábbi hasonló eseményeken, valamint a helyi kockázatok feltérképezésén alapultak.

A Profound gyakorlat a dunaújvárosi helyszínt megelő-

zően már augusztus 30-31-én megkezdődött helyi gyakorlat-elemekkel a szlovákiai Szilason, a romániai Szatmárnémetiben és Magyarországon, Vásárosnaményban. A dunaújvárosi központi gyakorlat bázisa a Szalkisziget volt, ahol a résztvevő csapatok feladata az árvízi védekezési munkálatok mellett többek közt kárfelmérés, vízi- és búvár mentési, személykeresési, elsősegélynyújtási, magasabb szintű egészségügyi ellátási, valamint pszichoszociális segítségnyújtási feladatokat is megoldottak.

A terepgyakorlat professzionálisan felépített helyszínein hat ország tizennyolc önkéntes mentőcsapata teljesítette össze-

szervezetek együttműködésének fejlesztése kulcsfontosságú.

A gyakorlat tervezéséért és koordinálásáért felelős Budapesti Tűzoltó Szövetség szakemberei mellett fontos szerep jutott a gyakorlat sikeres kivitelezésében a Magyar Vöröskeresztnek, az önkéntes mentőszervezeteknek, valamint dunaújvárosi helyszínt biztosító Pentele Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek is. Az ISD DUNAFERR Zrt., valamint az ISD Power Kft. a dunaferres kikötő területének és berendezéseinek rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a gyakorlat lebonyolításához, valamint sátrakkal is segítette a védelmi bázis felépítését.

Sz. I.

Letisztult formák és gondolatok

■ HÁMOR – KIÁLLÍTÁS AZ ACÉLSZOBRA SZ ALKOTÓTELEP MUNKÁIBÓL

Kivételes időszakban kivételes lehetőséget kapott három szobrász a nyáron: a DUNAFERR üzemében hozhatták létre műalkotásaikat, gyári munkás „alkotótársak” közreműködésével, a XV. Dunaújvárosi Acélszobrász Alkotótelepen.

Jól ismertek a gyár küzdelmes mindennapjai, nehézségekkel teli körülményei, ám mégis nyitottsággal és őszinte vendégszeretettel fogadta a művészeket a Vasmű. Az elkészült munkákból nyílt kiállítás a közelmúltban a Kortárs Művészeti Intézetben.

Ünnepi nyitány

Érdeklődő látogatóktól nyüzsgő kiállítótérben mutathatta be a jelenlévőknek a művészeket *Deák Nóra*, az intézet vezetője, aki köszöntőjében hangsúlyozta: a KMI „csak” helyet biztosít a kiállításához, a DUNAFERR teremtett lehetőséget, mellette a város és a Nemzeti Kulturális Alap támogatta az alkotótelepet. Név szerint mondott köszönetet a szobrok létrejöttében résztvevő vasműs szakembereknek.

– Innen is köszönöm *Klein András Miklósnak* az elindított kezdeményezést, most már a város felelősége, hogyan sáfárokodik a kinccsel, hogyan bánik a majd ötven éve elindított folyamattal – zárta felsorolását, majd átadta a szót *Százados László* művészettörténésznek:

– Izgalmas kiállítás, a legizgalmasabb, hogy most van – emelte ki a szakember a DUNAFERR, a Duna-ferr-Art Dunaújváros Alapítvány, illetve az 1974-ben létrejött acélszobrász alkotótelepek példaértékű együttműködését. Rövid, élőszóban elhangzott értekezésének valamennyi mondata fontos megállapításokat tartalma-

zott, hiba lenne egyet is figyelmen kívül hagyni. E cikk terjedelmi korlátai miatt aligha citálhatók ide fontos meglátásai, de a művészettörténész ígéretet tett, hogy az ICA-D honlapján hamarosan elolvashatjuk a dunaújvárosi identitást erősítő gondolatait a majd ötven éve működő alkotótelepről és acélszoborparkról.

Élet a kiállítótérben

Sokan voltak kíváncsiak a megnyitóra. A jelenlévők között találkozhattunk az első alkotótelepeken részt vett művészekkel, közöttük *Friedrich Ferenc*cel, *Móder Rezső*vel. Élénk beszélgetés folyt a kiállítás bejáratához készített fotófal előtt, amelyen az „alkotóműhelyek”, azaz az öntöde, a mechanika, a kovács-, illetve a lakatosüzem mutatkozik meg munkásaival, illetve a szobrászokkal. Családok álltak meg a szobrok mellett, akik hepteken át csak hallottak otthon a készülő alkotásokról, most együtt nézhették meg azokat a vasgyári környezetből kiemelve, a kiállítótérben.

– Mindegyik szép – szólalt meg mellettem *László Ferenc*, a Gyártó Egység vezetője. – Figyelem a kollégák arcát, jó látni a sok mosolyt, a büszkeségüket.

Néhány lépéssel odébb *Veres Gábor* és a felesége az egyik művésszel, *Gróf Ferenc*cel beszélgetett az egyik közösen készült munkáról.

– Öröm látni itt a szobrokat, más, mint a munkafolyamat közben elképzelni a végeredményt. Tetszik a kiállítás – jegyezte meg Gábor. Később a felesége elárulta, hogy egészen

Farnos Lilla, mint mondta, szinte eufóriában töltötte el az alkotótelep három hetét. Nem tudott betelni a hatalmas méretekkel, az anyaggal való közvetlen kapcsolattal, a zajokkal, a szagokkal, az ömlő fém látványával. Gróf Ferenc megjegyezte, hogy ilyen körülmények között máshol nem sikerült volna megvalósítania az elképzeléseit. Októberben nyílik önálló kiállítása Dunaújvárosban, ahol számos, az alkotótelepen készült fémplasztikáját is láthatjuk majd. *Kristóf Krisztián* idén sajnos nem tudta teljes mértékben kihasználni az alkotótelep kínált időkeretet, de mint mondja, még így is nagyon izgalmas időszak volt számára, sokat kísérletezett és tanult.

Várnai Gyula, a Duna-ferr-Art Dunaújváros Alapítvány kuratóriumának elnöke a tőle megszokott visszafogottsággal, ám derűsen nyugtázta a kiállítás létrejöttét:

– Abszolút jó anyag állt össze! Hiába, rutinosak vagyunk már, tudjuk, hogy rozsdás vas-kupacból hogyan lesznek értékes műalkotások tehetséges fiatal szobrászok által. Bár a város és az NKA is támogatta az alkotótelepet, a hihetetlen energiát és a szakembereket a DUNAFERR adta a művek elkészültéhez, pótolhatatlan a közreműködése. A következő alkotótelepig, a köztes időben is tervezünk rendezvényeket, zenei eseményeket a Dunaparton, a szobrok körül – jegyezte meg.

Ha ennek a kiállításnak Bécs belvárosának egyik neves galériája adna otthont, egészen biztosan nemzetközi érdeklődés övezné. De örülünk annak, hogy nem Bécsben, hanem itt, Dunaújvárosban jött létre. Tekintsék meg Önök is, szeptember 30-ig még meglehetik!

K. É.

Izgalmas hetek

Visszatekintés, egyfajta összegzés volt a kiállítás a művészek számára is. *Gergely-*

Családos „élménytúra” a Gyártó Egység üzemében

■ „APA, TE TÉNYLEG ITT DOLGOZOL?”

Izgatott csoport várakozott augusztus 26-án a DUNAFERR főkapuja előtt: idősebbek, fiatalok, párok, kisebb-nagyobb gyerekek a szüleikkel. A csaknem nyolcvan jelentkező egy gyárlátogató „túrára” készült, hogy sokan közülük életükben először megnézhesék a gyárkapukon túli izgalmas világot, férjük, feleségük, szüleik munkahelyét.

A Gyártó Egység vezetője, *László Ferenc* rutinos házigazdaként várta a kilenc órai időpontra gyülekező vendégeket. Miközben a biztonsági őrök a beléptetési dokumentumokkal foglalkoztak, a Gyártó Egység vezetője elmesélte, hogy korábban már több alkalommal is szerveztek hasonló programokat. 2010-ben és 2015-ben is sokan voltak kíváncsiak a karbantartási egység üzemére, az ott folyó munkára, családtagjaik „másik életének” helyszínére. Idén az öntödébe, a mechanika-üzembe és a lakatosüzembe vezetett az ismerkedő túra.

Röviden, de a laikusok számára is érdekes és jól érthető

Fischerék

Patai Annamária és kisfia

módon mutatta be az első helyszínen az öntödeüzemet *Hájas Béla* üzemvezető. Már az oda vezető út is tartogatott látnivalókat, de végképp a tetőfokára hágott az izgalom, amikor sor került a leglátványosabb technológiai mozzanatokra, köztük a vörösben izzó fém öntésére. Maximum lebilincselő akciófilmek vehették volna fel a versenyt a látvánnyal, legalábbis az ámuló gyerekcsoport ezt tükrözték vissza. Miközben az üzemvezető arról beszélt, hogy éppen a Mátrai Erőmű számára öntenek géppalkatrészeket, páréves fiúcskának magyarázta fiatal

édesanyja türelmesen, hogy éppen mit is látunk. Mire elgondolkodtam rajta, hogy honnan a tájékozottság, már érkezett is az információ: a hölgy, *Patai Annamária* dunaferr-es kolléga, darusként dolgozik az öntödében.

Továbbhaladtunk a mechanikába, majd a lakatosüzembe, ahol szintén érdekes látnivalók következtek sorban egymás után, és meg-megállt mindenki üdvözölni a gépek mellett dolgozó ismerősöket, vagy éppen megmutatni a családnak a saját munkaterületét. Egy hatéves forma kislány, édesapja kezét szorongatva halkán súgta oda a kérdést a hatalmas gépek között: „Apa, te tényleg itt dolgozol?” ▶

Szabó Ervin és családja

A Dani család

Lépten-nyomon megállították a régi ismerősök egy kis nosztalgiazó beszélgetésre *Fischer Józsefet*, a fémszobrászként is ismert kovácsmestert. Annak idején, 1966-ban kezdett dolgozni a gyárban, s több mint húsz éve, 2000-ben ment nyugdíjba. Két évtized óta nem járt benn a gyárban, megdöbben, hogy mennyivel kevesebben vannak már a gépek mellett... Hamar találtunk közös témát, megtudtam, hogy régen karikatúra-rajzolóként is feltűnt a neve lapunk elődjében, a régi Űst újságban. Megjegyezte, hogy a gyárlátogatás előtt megnézte a szabadtéri gyártörténeti kiállítást is a kiserdőben, és az ipari műemlékek között megtalálta azt a kéttonnás kalapácgépet, amin valaha még ő is dolgozott. Fia, *ifjabb Fischer József* követte édesapját a vasasszakmában, forgácsolóként dolgozik a mechanikaüzemben.

Szabó Ervin, a Nagyolvasztómű technológiai osztályvezetője feleségével és három gyermekével érkezett a látogatásra. Két fia, és kislánya, *Johanna* is ámulva figyelte az érdekességeket, és megjegyezte, hogy apa otthon sokat mesél a gyárról, ezért is várta már nagyon a látogatást. Január óta Ervin felesége is dunafejvári munkavállaló, a mechanikaüzem programosa. Mint mondta, a többi üzemet ő sem látta még, ugyanolyan érdekes számára is a látvány, mintha külsős lenne.

Türelmesen mutogatta kislányának a különböző gépeket

Andrádi György és Kristóf

Andrádi György, részletesen mesélt a folyamatokról. Karbantartó villanyszerelőként dolgozik a Gyártó Egységénél, jól ismeri a vertikum minden részét. Az előző gyárlátogatásra a lányukat hozta el, most a tizenkét éves *Kristóf* került sorra. A fiú nagyon várta már a látogatás napját, minden ér-

dekelte és lelkesen fotózta a látványosságokat.

A Gyártó Egység műszaki főosztályvezetőjének családja már többször is járt benn a gyárban. *Tihanyi Tamás* két fia és kislánya most is érdeklődéssel figyelt minden mozzanatot. Pedagógus felesége mosolyogva jegyezte meg: minden tisz-

telete azoké, akik kiigazodnak ezekben a hatalmas csarnokokban, a laikusok számára inkább kicsit félelmetes és bonyolult a különböző gépek rendszere. Tizenhét éves nagyfiukat érdekelte a legjobban a gyárlátogatás, ő talán műszaki irányban fog továbbtanulni.

Ellátogatott a gyárba *Dani László* lakatos üzemvezető családja is. Három érdeklődő fiúnak kellett mesélnie útközben, a tizenhárom éves ikrek 2015-ben is részt vettek már hasonló programon, a hatéves legkisebbnek viszont minden új volt még.

A kétórás túra végeztével élményekkel telve távoztak a családtagok a gyárból. *László Ferenc* még megjegyezte, örült annak, hogy más művektől is érkeztek látogatók, sőt, invitálására néhány személyügyi kolléga is csatlakozott a „felfedezőúthoz”. A dolgok nézőpontja ugyanis egészen más akkor, ha jobban megismerjük egymás munkáját.

Szilágyi Irén

Acélkaticák, avagy a barátság ereje

■ KÉZFOGÁS MÉLYSÉGEKBE ÉS MAGASSÁGOKBAN

Ikonikus fotó reprodukciója az Acélműben Horváthné Bók Hedvig főmunkatárs íróasztalával szemben a falon.

1932-ben a New York Times közölte a Rockefeller Center építkezésén, 69 emelet magasságban, a levegőben „lebegő” gerendán ülő tizenegy építőipari munkásról készült képet, ami azóta már bejárta az egész világot. Ide, az acélműi irodába egy puzzle formájában került.

– Ez a fotó a mi barátságunk szimbóluma – mutat a képre mintegy bevezetéképpen Hédi – ha valaki fél, fogjuk a kezét...

Beszélgetünk, és mondatról mondatra bontakozik ki az Acélműhöz kötődő hölgyek barátságának története. Nincs jelen mindenki a csapatból, hiszen vannak köztük, akik már nyugdíjba mentek, vagy más munkahelyre kerültek, de a barátság töretlen maradt. Kikerekedik a falon látható puzzle története is. Melinda szeret kirakózni, a többieket is bevonta kedvenc időtöltésébe, egy idő után egymás között cserélgették, s a mai napig cserélgetik a puzzle-csomagokat. Kivételt ezzel az eggyel tettek, miután az utolsó darabkája is a helyére került, üveglapot és keretet kapott. Tervezik,

hogy magukról is készítenek majd egy hasonló felvételt, bár ők valamivel többen vannak. A lényeg, hogy összetartó barátnők, akik több mint tíz éve fogják egymás kezét. Heten vannak itt a „lányok” közül, Hédi mellett Nagy Melindával, Ott Erikával, Kiss Anitával, Kovácsné Babival, Vincze Katával és Simon Rózsikával beszélgetek. Pontosabban, hagyom őket időnként egymás szavába vágva, lelkesen mesélni:

– Jó kis közösségünk volt már akkor is, amikor elmentünk a Plitvicei-tavakhoz kirándulni. Ott kezdődött a barátság. Hazafelé már a sofőr is velünk nótázott. Hamarosan egy évet záró farsangi bálban pöttyös ruhában jelentünk meg. Ki kellett találni a jelmezhez egy ne-

hogy ő is a barátnőnk, finom süteményeket készít a kirándulásokra. A szabadulósobákra Anita vett rá bennünket, évente egyszer elmegyünk szabadulni. Extrém hétvégét szervezett nekünk Ildikó Balatonalmádiban: boboztunk, gokartoztunk, vitorlázunk, sárkányrepülőztünk. Alig vártam, hogy földet érjünk. Térészonyom van, féltem a magasságban, de a többiek biztattak, kár lett volna kihagyni.

– Jártunk már élményvo-nattal Linzben, kirándultunk Prágába, leugrottunk egyet strandolni Horvátországba. A gödöllői kastélyban korabeli ruhákba öltözködtünk egy múzeumi programon. Szakadó esőben is túráztunk, az időjárás nem tartott otthon bennün-

vet, azóta Acélkaticák vagyunk. Ezen a rendezvényen egyébként nyertünk egy görögországi utat!

– Mindenki máshoz ért. Babi az utazásszervezőnk. Rózsa az édesanyjával, mert-

ket. Legközelebb a János-hegyre megyünk. Járunk színházba, moziba is. Sokrétű az érdeklődésünk, minden program más-sért jó.

– Minden karácsonyra készí-tünk meglepetést egymásnak. Egyik évben adventi naptárt készítettünk számítógépre, egy-egy zenét, rejtvényt, verset tet-tünk egymás ablakaiba. A kerek születésnapokra meglepetés-találkozókat szervezünk.

– Egyik kolléganőnket a pandémia alatt nem búcsúztat-hattuk el csoportosan nyugdíj-ba vonulásakor, az utolsó mun-kanapján. Ezért a műszak végén kiálltunk az irodánk ajtajába, a lépcsőfordulóba és tapsoltunk neki. Olyan megható volt! ▶

– Vidám emlékek, képek maradnak meg a programjainkról, de az élmények mögött mindig kemény munka húzódik, precíz szervezéssel, egyeztetéssel. De a programoknál többről szól a mi barátságunk, észrevesszük, ha valakinek rossz napja van, megy körbe a telefon, megtudakoljuk, mi a problémája, miben segíthetünk. Féltékenység nélkül alakultak ki két-három fős csoportok, akik közelebb kerülve segítenek egymásnak a hétköznapi gondjaiban.

– Én például sosem adtam volna vért, féltem. Pár éve egy betegség miatt Évának gyűjtötünk vért, Erika hívott, bátorított. Azóta véradó lettem.

– A vállalat válságos helyzetbe még szorosabbra fűzte a kapcsolatunkat. Mindig volt, aki kilendítette a mélypontról az asznap éppen kesergőt. Bent, a munkában is segítjük, adott esetben helyettesítjük egymást. Mintha elcsíptük volna a brigádmozgalom végét. Ismerjük egymás családját, a gyerekeket. Voltunk együtt dolgozni Balatonlellén, a szakszervezeti üdülőben. Este tábortűz mellett beszélgettünk. Nőnapon megajándékozzuk egymást.

– Van Acélkaticák-logónk, egyenpólónk. És gyűjtjük a katicás szimbólumokat!

Miközben beállnak egy csoportképre az ikonikus puzzle alá, végszóként megkérdezem, mostanság hogyan érzik magukat, mi a B tervük a vállalat nehézségében?

– Az a B-terv, hogy nincs B-terv. Minden rendben lesz! – hangzik a válasz kórusban.

K. É.

OMBKE-történet a helyi szervezet tükrében

■ SZAKCSOPORTOKBAN FOLYT A MUNKA A HETVENES ÉVEKBEN

Az egyesületi élet élénküléséről olvashatunk, ha fellapozzuk azt a bizonyos „kis piros könyvet”, amely a DUNAFERR Alkotói Alapítvány támogatásával, 1999. november 11-én, az OMBKE helyi szervezete és Dunaújváros Önkormányzata közös szervezésében előkészített Magyar Tudomány Napja című rendezvény alkalmából jelent meg.

Az 1970-es években erőteljes fellendülés jellemezte az egyesületi munkát. Az OMBKE Vaskohászati Szakosztályának irányításával végrehajtott szervezeti változásoknak volt köszönhető a szakcsoportok létrehozása. A tárgyi feltételek javulásában változást hozott a Műszaki Klub megnyitása, amellyel megteremtődött a rendszeres klubélet tárgyi feltétele, ez maga után vonta a taglétszám, a tagság számának növekedését és a taglétszám 200 fő fölötti stabilizálódását, majd a hetvenes évtized végére a 400 főt megközelítő taglétszámot.

„A helyi szervezet keretein belül végzett egyesületi tevékenységünk a Dunai Vasmű termelési, gazdálkodási és fejlesztési, valamint a Főiskolai Kar (*a Dunaújvárosi Egyetem jogelődje – a szerk.*) oktatási és fejlesztési feladatainak teljesítésére irányult. A közreműködésünkkel szervezett OMBKE központi nagy rendezvények mellett az általunk lebonyolított konferenciák témáit mindenkor a vasmű és a főis-

kola igényeinek, illetve célkitűzéseinek megfelelően választottuk meg” – olvasható a kiadványban.

Főiskolai szakcsoport

A Főiskolai Karon a hallgatók részére egy-egy szakmai napot rendeztek minden ágazaton, amelyekre ipari vezető szakembereket hívtak előadóknak. A metallurgus- és öntőágazaton szakmai klub is működött. Kialakult a Tudományos Diák Kör és az OMBKE közötti kapcsolat. A főiskolán fontos szerep jutott a hagyományápolásnak, az első éves hallgatók balek-oktatáson vettek részt, amely balekavatással végződött. A végzős hallgatók a főiskolától szalag- és gyűrűavató szakestéllyel, a városból pedig szalamander menettel búcsúztak el.

Anyagvizsgáló szakcsoport

Ez a szakcsoport az anyagvizsgálattal és minőségellenőrzéssel foglalkozók egyesületi tevékenységét, társadalmi formában történő szakmai továbbképzését fogta össze, taglétszáma 35-40 fő között mozgott. Tagjai részt vettek a Nemzetközi Etalon Bizottság munkájában, az OMBKE-GTE közös szinképelemző szakbizottsága által szervezett rendezvényeken.

Radiátor munkabizottság

A munkabizottság 1977-ben alakult azzal a célkitűzéssel, hogy az acéllemez-radiátorok lyukkorróziójával, annak okaival és elkerülésének módszereivel kapcsolatos széles körű tevékenységet társadalmi-tudományos szinten, egye-

letesi keretekben is összefogja. A Radiátor Szimpóziumokon, illetve Radiátor Szakmai Napokon a radiátorokat gyártó és üzemeltető vállalatok, továbbá a lyukkorróziós jelenség okát, kialakulását vizsgáló kutatóintézetek szakemberei vettek részt.

Korrajz címmel jelent meg 1994-ben, a Dunatáj Kiadói Kft. gondozásában a dr. Szabó Ferenc visszaemlékezéseit tartalmazó interjúkötet

Az egykori egyesületi elnök visszaemlékezése

„A Vasműben kiváló szakembereket lehet megemlíteni azok közül, akik a minőségbiztosítást eddig sokat fáradoztak: *Zsámbok Elemér, Tóth Géza, Kalmár Elemér, dr. Varga Lajos, dr. Tar József, Tenyér Mihály*. Egy időben vita tárgyát képezte, hogy kell-e minőségellenőrzés vagy sem? Eleget-e, ha az üzem felel a termékek minőségéért? Gondot okozott annak eldöntése is, hogy a technológiai fázisokban melyek azok a pontok, ahol a legkisebb veszteséggel még be lehet avatkozni a hibák kijavítása, a minőség javítása céljából” – emlékezett vissza a hetvenes évek egyik szakmai kérdésére dr. Szabó Ferenc, a Dunai Vasmű egykori vezérigazgatója, az OMBKE helyi szervezetének akkori elnöke a „Korrajz” címmel megjelent kötetben.

Szente Tünde

Az 1976-ban megválasztott vezetőség összetétele

Dr. Szabó Ferenc elnök, dr. Schummel Rezső alelnök, Pálvölgyi Henrik titkár, Süttö Zoltán szervezőtitkár. Vezetőségi tagok: *Kőhalmi Kálmán, Kalmár Elemér, Nagy Ferenc, Fehér András, Farkas Péter, Szegedi József, Magyar István, Szamosi György, Hanák János*. Ifjúságfelelős: *Mészáros Géza*.

Nagy
Zsigmond
1933-2022

Nagy Zsigmond 1933. augusztus 18-án született Hajdú-Bihar megyében, Gáborján községben. Fiatal éveit a szomszédos Kismarjában töltötte, ahol 1957-ben megismerkedett Kéri Ilonával, akivel egy évvel később házassági esküvel kötötték össze életüket. Hamarosan Dunaujvárosba költöztek, ahol megkezdtek közös életüket. Zsigmond időközben a Dunai Vasműben helyezkedett el 1953. augusztus 6-án, ahol negyven évig, nyugdíjba vonulásáig villamossági szakemberként dolgozott.

Házasságukból két gyermek született, Ildikó és László. Mindkettejüket nagyon szerették, ám sajnos László fiukat korán elvesztették. 1993-ban nagy boldogság érte, hiszen megszületett unokája, Ádám, akit szintén nagyon szeretett, s akinek nagyszerű emberi értékeket adott át.

Nyugdíjas éveit jó egészségben töltötte családjá körében. Nagy sétákat tett a városban, mindenkihez volt egy jó szava. Vidám, jó kedélyű embernek ismerték. Nagyon szerette a sportot, elsősorban a labdarúgás és a kézilabda érdekelte, rendszeresen járt a mérkőzésekre.

Halála megrendítően váratlan és tragikus körülményei nem voltak méltóak életéhez. Néhány nap választotta csak el 89. életévének betöltésétől, amikor heteken át tartó küzdelme a felépülésért véget ért.

Emlékét szeretettel megőrizzük!

Szuperszonikus utasszállító 3D nyomtatóval

■ KÉTSZER OLYAN GYORS LESZ, MINT A CONCORDE

A Hermeus repülőgépgyártó cég feltett szándéka, hogy megépítse a világ leggyorsabb repülőgépét. Ennek érdekében a modern kori, additív technológiák körébe tartozó 3D-nyomtatás lehetőségeit kívánja igénybe venni.

A Quarterhorse hiperszonikus repülőgép és a hozzá alkalmazott Chimera motor jórészt 3D nyomtatott alkatrészekből fog állni. A Hermeus nemrégiben szerzett be a Velo3D-től egy Sapphire és egy nagy formátumú, nagy volumenű Sapphire XC nyomtatót, hogy ezeket az alkatrészeket megépíthesse.

A Sapphire alkalmas alacsony szögű, akár nulla fokos nyomtatásra, nagy oldalárányú, akár 3000:1 arányú szerkezetek, akár 100 mm-es belső átmérőjű, szabadon lebegő, alátámasztást nem igénylő alkatrészek előállítására. A Sapphire XC az eredeti Sapphire jellemzőit egy kibővített magasságú építési térfoogatba helyezi. Nyolc 1 kW-os lézerrel rendelkezik, valamint egy érintésmentes újrafestővel, amely pontosabb építést tesz lehetővé. A gyártó szerint akár négyszeres termelékenységnövekedést és 75 százalékos költségcsökkentést bizto-

sít a standard Sapphire rendszerhez képest.

„A fém additív technológia a gyártás vertikális integrációjára irányuló tervünk központi eleme” – nyilatkozta Glenn Case, a Hermeus műszaki igazgatója sajtóközleményében. „Keressük a lehetőségeket a teljesítmény növelésére, az alkatrészek konszolidálására, a repülőgépünk súlyának csökkentésére és a külső függőségek minimalizálására.”

Mindkét nyomtatót az Inconel 718, nagy szilárdságú nikkel-króm ötvözet használatára állítják be, amely korrózióálló és -252 foktól 704 Celsius-fokig terjedő hőmérsékletnek ellenáll. Ez az ötvözet rendkívül stabil és megbízható a túlhevített környezetben, például a repülőgépmotorban fellépő szélsőséges mechanikai igénybevételek esetén is.

„A hiperszonika a repülőipar egy rendkívül nagy kihívást jelentő részterülete, és a Hermeus által elérni kívánt sebességek-nél a hőmérséklet, a rezgés és az aerodinamika fontos tényezők a repülőgép repülési képességeinek tervezésénél” – mondta Benny Buller, a Velo3D alapítója és vezérigazgatója.

„Nem sok csapat rendelkezik olyan mély tapasztalattal a hiperszonika, a repülés és az űrrepülés terén, mint a

Hermeus, és igazán megtisztelő számunkra, hogy Sapphire-nyomtatókkal segíthetjük őket céljaik elérésében. Nincs kétségem afelől, hogy meg fogják valósítani elképzeléseiket, és a hiperszonikus kereskedelmi repülést valósággá teszik.”

A technológia életképességének és újrafelhasználhatóságának bizonyítására tervezett Quarterhorse első repülése 2023-ra várható – és jelentős lépés lesz a vállalat hosszú távú célja felé, hogy kifejlessze és megépítse a Halcyon névre keresztelt Mach-5-ös, kereskedelmi célokra használható, utasszállító repülőgépét. *(A hangsebesség ötszörösénél nagyobb sebességeket [Mach 5] nevezik hiperszonikusnak, ez a sebesség nagyjából 6100 km/h-nak felel meg – a szerk.)*

A 3D-nyomtatás már most is jelentős hatással van a repülőgépiparra – a nagy szilárdságú anyagoktól az üzemanyag-fűvókákig át a műholdakig. Nem meglepő, hogy a technológiát a kereskedelmi célú, hiperszonikus repülőgépek új generációjának kifejlesztésére használják, amely egy napon a Concorde utódjává válhat.

Forrás:
interestingengineering.com,
mernokvagyok.hu

G. L.

Múltunk eseményei mindenki számára visszanezhetők (5.)

■ KINCSEKET REJT A JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR MÉDIATÁRA

A helyi televíziózás hazánkban a múlt század nyolcvanas éveiben tette meg kezdő, tétova lépéseit, és Dunaújvárosban az elsők között kezdődött meg a helyi műsorgyártás! Az elkészült műsorokat kezdettől fogva rögzítették, „archiválták” a tévések. Ez a körülbelül két évtized (1985–2004) kordokumentumait őrző videoanyag jelenleg a József Attila Könyvtár birtokában van. Tavaly októberben „nyílt meg” a könyvtár Médiatára, ahol az internet segítségével, a világ bármely pontjáról bárki böngészgethet, kutathat személyes vagy éppen helyi, sőt országos jelentőségű események mozgóképes dokumentumai között.

A legújabb, mindenki számára elérhető technikai vívmányok segítségével, az ún. QR-kódok alkalmazásával időről időre olvasóink figyelmébe ajánlunk különböző fontos, érdekes, elgondolkodtató vagy éppen mosolyt fakasztó epizódokat közelmúltunkból. Várjuk ezzel kapcsolatos személyes emlékeiket!

Dunaújvárosból indulva vagy az itt szerzett impulzusokat, tanulmányokat hasznosítva számtalan tehetséges ember futott be országos vagy akár nemzetközi karriert.

Lukácsházi Győző a Móricz iskolába járt. Előbb csellózni,

később tubázni tanult. A Zeneakadémián 1979-ben szerezte diplomáját.

Játszott a Magyar Állami Operaház zenekarában, tagja volt a Vám- és Pénzügyőrség Zenekarának, majd a Budapest Ragtime Band vezetője lett. Hosszú ideig a Magyar Rádió szerkesztőjeként, szerkesztőségvezetőjeként dolgozott.

Három rádiós nívódíj, két Artisjus-díj, EMERTon-díj mellett nemzetközi műsorversenyek (Monte-Carlo, Sanghaj, Brno, Olaszország) díját nyerte. A Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgatójává 2013-ban nevezték ki. 1987-ben zenekarával a Bartókban lépett fel, akkor készült vele az innen elérhető interjú. Szomorú aktualitás, hogy Lukácsházi Győző július 26-án, 68 éves korában elhunyt.

Koltai Róbert színművész, filmrendező az ötvenes években szüleivel városunkban élt, tizenkét éves korában elnyerte a „Sztálinváros legjobb ifjú szavalója” címet. Az önéletrajzi elemeket feldolgozó „Csocsó, avagy éljen május elseje” dunaújvárosi forgatása megmozgatta az egész települést. „Ez a város, akármilyen is volt a hőskora, felnőtt és ma is él. S mi sem mutatja jobban az életképességét, minthogy itt ma is mindenféle gondolkodású ember megtalálja számítását.” – fo-

galmazott a forgatás előtt. A film létrejöttét a DUNAFERR is támogatta, a helybeliek közül sokan szerepeltek benne. „Engem ezer élmény köt ide, ezért tudok és akarok filmet csinálni” nyilatkozta egyszer. Dunaújváros közgyűlése 2005-ben munkásságának, városunkhoz való kötődésének elismeréseként a Dunaújváros Díszpolgára címet adományozta Koltai Róbertnek. *Pogány Judittal* közösen 32 évvel ezelőtt volt a helyi stúdió vendége. A riporter *Kertész Viktória*.

Kiss Tibor zenész, képzőművész, dalszövegíró, a Quimby zenekar gitáros frontembere Dunaújvárosban született. Az egykori Műnich Ferenc (ma Széchenyi István) Gimnázium Október nevű rockzenekarában játszott bátyjával, *Kiss Endrével* valamint *Mikuli Ferenc* basszusgitárossal és *Varga Livius* énekes-dobossal. A Quimby-t 1991-ben alapították. A Magyar Képzőművészeti Egyetemen 1997-ben szerzett diplomát. Zenei teljesítménye mellett költőként is számon tartják, dalszövegei sokak szerint önálló versekként is megállják helyüket. 1992-ben a Dunaújvárosi Képzőművészek tárlatán szerepeltek *Kiss Tibi* festményei, akkor készült vele interjú, a riporter *Kertész Viktória*.

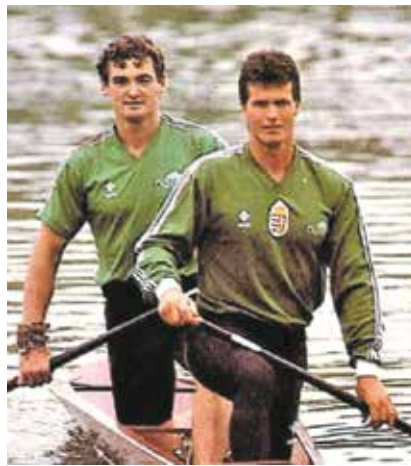
Arra alkalmas okostelefonjakra, tabletjükre töltsenek le egy QR-kód olvasására használható alkalmazást, utána már nincs más dolguk, mint dekódolni („szkennelni”) a cikkben található kódokat, és már meg is elevenedik a múlt. Kellemes időutazást kívánunk!

Szirmai György

3+1 kérdés Pálizs Attilához

■ KÉRDEZZ-FELELEK SPORTLEGENDÁINKKAL

A Dunaferr Magazin év elején elindított sorozatában arra vagyunk kíváncsiak, hogy az egykor hazai és nemzetközi sikereket elérő Kohász-, vagy Dunaferr-sportolóinkkal mi történt az elmúlt évek alatt, hogyan alakult a sorsuk, hol élnek, mivel foglalkoznak manapság? Ezúttal az egykori kiváló kenust, Pálizs Attilát faggattuk.

Szabó Attilával 1991-ben

Kolonics Györggyel 1992-ben

1. Hogyan alakult az élete az elmúlt évek alatt? Hol él, mivel foglalkozik ma?

Dunaújvárosban nőttem fel, a Tábórállás utcában, egy rendkívüli, szerető családban. Tünneményes szüleim voltak, és az egész környék összetartó volt, akkor még jó szomszédok voltak, mindenki mindenkinek érdek nélkül segített. Mi, gyerekek, együtt játszottunk húszan-harmincan a dombtetőn. A szomszédunknak, Pali bácsinak sokat köszönhetek, mert ő terelt a sport felé. Bár mindkét lábát amputálták, mégis két falábával is folyamatosan dolgozott, kőművesként tevékenykedett, s közben addig-addig emlegette *Wichmann Tamást*, míg végül a Kohász csónakházában kötöttem ki. Pali bácsira mindig felnéztem, mert rendkívül nehéz sorsa ellenére megállta a helyét az életben, örök példaként szolgál. Remek gyermekkorom volt. Aztán 1988-tól felkerültem Budapestre, ahol a Honvédban sportoltam tovább. Rengeteget evezünk a Dunakanyarban: Szentendrén, Leányfalun, nem véletlen, hogy később Leányfalun építkeztem. Ez a család fő bázisa ma is, bár négy éve Győrben élünk, de hétvégén, ha tehetjük, sietünk vissza a Duna-parti házukba. Itt hasonló érzés fog el, mint gyer-

mekkoromban, ha lenéztünk a táborállási dombrol a Dunára. A pályafutásomat viszonylag korán, 28 évesen, 1995-ben fejeztem be, talán elhamarkodottan. Aztán egy vitamin-forgalmazó cégnél dolgoztam, majd egy kicsit belekóstoltam a vendéglátásba, s hat éven keresztül a MOB logisztikai munkatársa voltam. A feleségem győri származású, őt követve költöztünk a vizek városába, ahol sportváros lévén nagyon szeretek élni. A 2017-es EYOF-ra épült fantasztikusan modern, európai színvonalú sportközpontban dolgozom, mellette kisebb vállalkozásokból adódik a jövedelem.

2. Mire a legbüszkébb a magánéletében, sportpályafutásában?

Nagyon büszke vagyok a családomra. Viszonylag későn nőtt be a fejem lágya, 40 évesen lettem először apa, de rendkívül élvezem ezt a szerepet. Sohasem gondoltam volna, hogy mennyit tanul az ember a gyermekeiktől, és hogy mennyi szeretet kaphat tőlük. Szeretek apalenni, imádom a családomat! Két fiunk van: Botond 15 éves, Attila 7 éves. A nagyobbik több sportágat is kipróbált, és ugyan mindegyikben tehetséges volt, de mindent a csúcson hagyott abba... Szóval valódi kamasz. A kisebbiknek teljesen más a sze-

mélyisége, nagyon precíz, mindent előre megtervez, mégis igazi gyerek. A feleségem, Gert-rúd rendkívül képzett, igazán okos és szorgalmas nő, emellett fantasztikus anyja és igazi társ.

A sportpályafutásomban legfőképpen arra vagyok büszke, hogy olyan sportolókkal nőhettem fel és sportolhattam együtt, mint *Szabó Attila, Pulai Imre, Kolonics György*, akiket a barátainak tekinthettem, csakúgy, mint a sportoló és a MOB-nál töltött évek alatt kötött barátságokra. Sokat túráztunk együtt, vagy nyaraltunk közösen a családjaikkal *Darnyi Tamásékkal, Szabó Bencével, Dala Tamással, Farkas Péterrel*. Örülök, hogy velük ma is napi kapcsolatban vagyok. Büszke vagyok edzőimre is, legfőképp nevelőedzőmre: *Vizi Gáborra*, aki rendkívüli ember volt, sokat köszönhetek neki. Neki saját kulcsa volt a gyerekek szívéhez.

3. Mit adott Önnek a sport? Van-e hiányérzete, meg nem valósult álma?

Az elcsépeltem, de valós tartalommal bíró kliséken kívül – tartás, erő, hit – az előbb említett barátságokat kaptam a sporttól, és azt a rengeteg élményt, kapcsolatot, amelyre a mai napig szeretettel gondolok vissza. Dunaújvárosban nagyon jó társaság ▶

Névjegy

Név: Pálizs Attila

Sportág: kajak-kenu (kenus)

Született: Dunaújváros, 1967. április 21.

Magassága: 183 cm

Súlya: 88 kg

Főbb sikerei: 1991-ben világbajnoki címet szerzett Párizsban C-2 500 méteren Szabó Attilával. Egy évvel korábban, 1990-ben ugyanebben a versenyszámban bronzérmet nyert Zala Györggyel. Az 1992-es barcelonai olimpián a Kolonics Györggyel alkotott párosa az ötödik helyen végzett 1000 méteren és hetedik lett C-2 500m-en.

Egyesületei: Dunaújvárosi Kohász, Bp. Honvéd

Családi állapota: nős, két gyermek édesapja

Hobbijai: bográcsolás, kertészkedés, síelés és az Adria

volt a csónakházban. Igazi, egy-
eséges csapat voltunk. Gyerek-
ként szinte összenőttünk, reggel-
től estig együtt mozogtunk, úgy
kellett hazazavarni, szétkergetni
minket. Tiszteltük a nagyobbak-
at, a felnőtteket, akik segítettek
minket, tanítottak bennünket,
igazi harmóniában, családi
hangulatban éltünk. *Martinkó*
„Tika” Gyuri, Géri Géza, és még
sorolhatnám a neveket. Közben
mindenki tette a dolgát, kon-
szenzus volt a sportban. Aztán
a *Bucsi* testvérek édesapja is ren-
geteget tett a sportágunkért. Jel-
lemformáló volt megtapasztalni
mindezt.

Hiányérzet? Talán azt bá-
nom, hogy nem hallgattam
Schmitt Pálra, és nem tér-
tem vissza a sportba, hogy ko-
rán hagytam abba. Talán vissza
kellett volna jönnöm *Vízi Gabi*
bá'-hoz, hogy készítsen fel a kö-
vetkező olimpiára, mert lehet,
ha mentálisan rendbe tesz, ak-
kor sikerülhetett volna a visszate-
rés a Kolonics-Horváth pá-
ros mellé, ugyanis a rengeteg,
kőkeményen elvégzett munka
bennem volt.

3+1. Figyelemmel kíséri-e ma is egykori sportágát? Kit tart igazán jónak a fiatalok közül és miért?

Mindenevő sportimádó vagyok. Visszavonulásom, 1995 után ki-
nyílt a „beszűkült” kenus szem-
mem. Ehhez talán hozzájárult
'96-ban a Utah – LA kosárlaba-
da döntő, *Michael Jordannal,*
amely óriási élmény volt szá-
momra. De szeretett sport-
ágamat is folyamatosan figye-
lemmel kísérem. Elképesztő a
fejlődés, elképesztő eredmé-
nyek, új ikonok születnek. A
maiak közül az egyik legna-
gyobb jelenségnek *Kopasz Bá-
lintot* tartom. Az édesanyjával
még anno együtt sportoltunk.
De gyermekkor óta figyelem-
mel kísérem *Adolf Balázst* is, ő
szentendrei sportoló, remélem,
nagy karriert fut majd be. A du-
naújvárosiak közül pedig vitat-
hatatlanul nagy tehetség *Hajdu*
Jonatán.

Szóládi Zoltán

Éremeső a sárkányhajó Európa-bajnokságon

HAT DUNAFERRES KOLLÉGA A VERSENYZŐK KÖZÖTT

Szeptember első hetében a spanyolországi Banyolesben rendezték meg a 14. EDBF Nemzetek Közötti Sárkányhajó Európa-bajnokságot, amelyen a Dragon Steel SE versenyzői is képviselték a magyar színeket és számos éremmel térhettek haza.

Mint az a hazaérkezést követő élménybeszámolóból kiderült, az Eb-helyszínen izgalmak közepe-
peregtek a napok. Volt ott minden: varázslatos hegyekkel körülvett tó, villámlás, vihar, hőség, szervezési malőr, elviselhetetlen páratartalom, országok közötti összekacsintás, káosz,

evakuálás, de legfőképpen sok-sok csata a pályán.

A magyar válogatott – viszonylagosan kevés versenyzője ellenére – 14 érmet szerzett, és ezzel az összesített éremtábla 4. helyét foglalhatta el. Az elért eredményeket részletezve látszik, hogy a magyar válogatott Premier és U24 legénységei öt arany- és öt ezüst-, a Senior csapatok pedig három ezüst- és egy bronzéremmel, valamint egy 4., egy 5. és egy 6. helyezéssel térhettek haza. A Dragon Steel versenyzői ebből három ezüst- és egy bronzérm megszerzésében jeleskedtek, miközben a 27 fős Senior válogatottból 17 kerettagot az egyesület adott. Emellett

a Magyar Sárkányhajó Szövetség az egyesület elnökét, *Tóth Editet* kérte fel a Senior korosztályú csapatok kapitányának, így ő készítette fel és koordinálta a 40 év feletti versenyzőket.

A DRAGON STEEL SE válogatott kerettagjai: *Bárdos Helga, Bényi Andrásné, Biró László, Biró Vivien, Gál-Berey Tünde, Hallas János, Kiss Erzsébet, Kótai Ferenc, Körmendi László, Nyíri Andrea, Simonidesz Zoltán, Sipos Árpád, Szatmári Csaba, Tóth Edit, Tóth Gergely, Varga Béla, Vércse Edit.*

A résztvevők méltán lehetnek büszkéek az elért eredményekre, gratulálunk minden versenyzőnek!

Gyönyörű hazai sikereket hozott a DKSE kajak-kenu szakosztálya által Dunaújvárosban augusztus 27-28-án első alkalommal megrendezett Wichmann Tamás Nemzetközi Regatta elnevezésű kajak-kenu, sárkányhajó és SUP-verseny. A legkisebbektől egészen a masters korosztályig tartó megmérettetésre tizennyolc hazai klub mellett Spanyolországból, Ciprusról, Szlovákiából és Thaiföldről is érkeztek versenyzők. A kiváló hangulatú, kétnapos viadalt a házigazda egyesület versenyzői harmincegy arany-, tizenhat ezüst- és tizenöt bronzéremmel zárták. Folytatás a tervek szerint jövőre, ugyanitt!

Manapság...

szinte minden eresztékében recseg-ropog körülöttünk a világ. Meginognak olyan, biztosnak hitt alapértékek, mint béke, biztonság, kiszámíthatóság, boldogság, öröm. Ilyen időkben igyekezzünk még jobban figyelni, összpontosítani életünk olyan apró történéseire, amelyek erősítik hitünket, reményünket, amelyek kapaszkodót jelentenek, hogy mégsem annyira borzasztó az élet, hogy van okunk mosolyra, bizakodásra!

A minap lángost vettem, becsomagolva kértem a sajtos-tejfölös finomságot. Otthon, a bontogatás közben vettem észre az étel mellé rejtett kis cédulát. Ez állt rajta, gondos kézzel kanyarított betűkkel: „Jó étvágyat kívánunk, és legyen csodás napja! ♥ ☺”, aláírásként pedig a büfé neve, és még egy szívecske.

Aznap jobban ízlett a reggeli.

-mai

Kosztolányi György emlékére

Szeptember első hetében nyílt emlékkiállítás a közelmúltban elhunyt Kosztolányi György (1959-2022) festő alkotásaiból a Bartók Kamaraszínház aulájában. Kosztolányi több amatőr művésszel együtt a Dunai Vasműben kezdte pályáját, ahol id. Pálfalvi János karolta fel az esztergályosnak tanult tehetséges fiatalembert. Kosztolányi meghatározó alakja volt a Vasmű égisze alatt működő Amatőr Képzőművészeti Stúdiónak. A képeiből válogatott tárlatot október 7-éig tekinthetik meg a Bartókban az érdeklődők.

Nyugdíjpénztári küldöttközgyűlés

Szeptember 26-án küldöttközgyűlést tart a Gyöngyház Önkéntes Nyugdíjpénztár. A közgyűlésen egyéb napirendi pontok mellett várhatóan döntés születik a pénztárnak a Generali Önkéntes Nyugdíjpénztárba történő beolvadásáról is.

Tisztelt Olvasóink!

Szerkesztőségünk bármilyen témában várja kérdéseiket, javaslataikat, amelyeket az adott szakterület vezetőjéhez továbbítunk.

Írjanak nekünk a dunaferrmagazin@isd-dunaferr.hu e-mail címre, illetve keressék lapunk elektronikus változatát a www.isd-dunaferr.hu weboldalon.

FONTOS INFORMÁCIÓK

Üzemi mentők:
4-104

Mobiltelefonról:

06 (20) 883-4-104

Üzemi tűzoltóság:
4-410

Központi diszpécser:
13-11

Biztonsági Igazgatóság
diszpécserközpont:

26-07, 11-79

Tudakozó: 9

A Dunai Vasmű papírrelikviái címmel nyílt kiállítás szeptember 16-án a dunaujvárosi Magyar Papírmúzeumban. A tárlatot – amelynek anyagát magángyűjtők felajánlásaiból válogatták össze a kiállítás szervezők – Sente Tünde szociológus, gyártörténíró ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. Részletesebb beszámolót a kiállításról októberi lapszámunkban olvashatnak majd.